

riet som bestemt i Forhold til det, som er paalagt lovligt eller ulovligt, saa er dermed Sagen afgjort. Naar de ikke ere fornøiede dermed, saa maade de blive fornøiede dermed, med mindre de ville have Proces udenom. Men denne Proces maas ikke gjøre Hovertaf-løsningen afhængig af sig, den maade de enten have havt iforveien, eller det maas afgjøres ved denne Commissionens Kjendelse uden Hensyn til en ny Proces. Jeg mener derfor, ifølge hvad der findes i § 7 om en Afgjørelse ved Domstolene udenfor Commissionens Kjendelse, at det maas være nødvendigt, at Formanden, der just ikke behøver at være en retslærd Mand, dog maas være en lovhindig Mand i Lovgivningen om Hovertet idetmindste, eller at der ere saa lovhindige Medlemmer i Commissionen, at de kunne dømme om det foreliggende Forhold ifølge Lovgivningen om Hovertet, og dertil hører ikke megen Retslærdom.

B. Christensen: Efterat flere Talere allerede have yttret sig, er det kun for at begynde enkelte af de fremsatte Grindringer med et Par Ord, at jeg har tilladt mig at rejse mig. Jeg maas holde fast i Forsamlingens Grindring, at det efter Udvalgets Fleerheds Anskuelse ifølge vort Skjøn om Forholdene — thi her kan der kun være Tale om et Skjøn, — meget hyppigt vil være Tilfældet, at Afsløsningerne ville blive standsede, og Forordningens Formaal derved for en Tid tillintetgjøres, dersom den i Udkastet aabnede Recours til Rettergang bibeholdes. Det er vor Bevæggrund, vor Undskyldning for, at vi have vidtløftiggjort denne Sags Forhandling, som Ingen mere end vi have ønsket ikke at vidtløftiggjøre. Men i Forbindelse dermed maas jeg henlede Opmærksomheden paa, at det ligeledes efter vor Overbeviisning virkelig er Tilfældet, at Parterne i Sandhed Intet vilde lide ved, at faae de omgjældende Trætter paakjendte af de af os foreslaaede Afsløsningscommissioner istedetfor af Stedets ordinaire Underdommet og Overretten. Vi have meent, og vi have deri fundet Medhold hos et mig personligt paafaldende Antal Medlemmer her i Salen, at den Tillid, Underdommerne nød i den Slags Sager, slet ikke var saa overordentlig, at nogen af Parterne lette-

ligen vilde finde sig berøvet et Gode, ved at være unddraget derfra og overgivet til Commissionen, sammensat med den Dmhu, som vi ikke have tvivlet om, at en retsindig og dygtig Indenrigsminister i vor Tid vil sørge for at sammensætte den; men, ligesom vi saaledes have troet, at Sagens Behandling fra Commissionens Side vilde blive en saadan, at en virkelig rigtig og retfærdig Fordring vil blive ligesaa vel fyldestgjort der, som for den ordinaire Underdomstol, saaledes have vi troet det samme med Hensyn til den Sammensætning, vi have foreslaaet i anden Instans, og jeg vil opfordre Enhver af de ærede Medlemmer, til at tænke over vore virkelige Forhold, og jeg troer, at han enten skal give os Ret, eller i alt Fald skal sige, det er let at forklare, at man har antaget det, om ogsaa vi, for vort Bedkommende, ikke ville underkrive det. Jeg nægter derimod ikke, at det har den Mangel, at den høieste og endelige Prøvelse, som de ordinaire Retsstrætter have her til Lands, nemlig Hovetret, er undraget; men ligesom jeg troer, at der med Føle kan tvivles, om en Statsborger i det Hele kan med Villighed og Ret fordre saa mange Instanser, saamange Prøvelser, saaledes maas jeg ganske oprigtigt tilstaae, at jeg netop efter disse Sagers særegne Natur og Betskaffenhed meget tvivler om, at de ville tabe Noget ved ikke at frembringes for Hovetret. Havde den Betragtning, som af den høitærede Indenrigsminister og af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier) er antydet fra Grundlovens § 78, virkelig klar Anvendbarhed paa det foreliggende Tilfælde, da ville vi ganske vist med dyb Erbødighed for Grundloven have høiet os og ikke være komne med et Forslag som dette; men jeg paastaar, at den er ikke anvendbar paa det foreliggende Tilfælde. Den siger: „Dommerne have i deres Kald alene at rette sig efter Loven. De kunne ikke affattes uden ved Dom, et heller forflyttes imod deres Vnske, uden for de Tilfælde, hvor en Omordning af Domstolene er foreskrevet“, men denne Paragraph har jo ligefrem kun Hensyn til de ordinaire Domstole, og, ligesom jeg ikke troer, at man deraf skal kunne udlede, at

extraordinaire dømmende Commissioner derved